

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

21 Mart 2023

Sayı :30824082-610 6013862
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (383 Adet, 192 Sayfa)

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
TBMM 7/76628 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 10.02.1937 tarihli ve 3127 sayılı TBMM'nde kabul edilen ve Mustafa Kemal Atatürk tarafından imzalanan Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü Kuruluş Kanunu ile kurulmuş ülkemizin önemli kuruluşlarından.

Özellikle tarımsal alanda yaşanan sorunlarda da önemi giderek daha hissedilir noktaya gelmiştir.

- 1- Tarım ve Orman kurum ve kuruluşlarına meteorolojik destek sağlamak yönünde çalışmalara karşın oluşan sorunlar neden önlenememektedir?
- 2- Dolu don sel ve benzeri olaylarda uyarılara karşı önlem geliştirici öngörülebilir çalışmalar neden planlanmamaktadır?
- 3- Planlanıyorsa orman yangınları dahil neden önlenmesinde gerekli başarı elde edilememektedir?

CEVAPLAR

- 1- Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün tarıma yönelik hazırlamış olduğu tahmin ve erken uyarı ürünleri ile tarımsal üretimin verim ve kalitesini arttırmayı, olumsuz hava şartlarının yol açtığı zararları en aza indirmeyi ve tarımsal faaliyetlerin optimum bir şekilde yürütülebilmesini hedeflemektedir. Tarımsal faaliyetlerde meteorolojik bilginin azami olarak kullanılabilmesini temin etmek ve tarımsal üretime katkıda bulunmak maksadıyla aşağıda verilen ürünler Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından kamuoyunun hizmetine sunulmaktadır.

Tahmin Raporu: Tarımsal faaliyetlerde toprağın işlenmesi, ekim-dikim, ilaçlama, gübreleme ve hasat dönemlerinde 5 günlük hava tahminleri önem arz etmektedir. Sıcaklık, yağış ve rüzgâr gibi meteorolojik şartların uygun olup olmadığının önceden bilinmesi alınacak önlem ve tedbirlerle verimliliği artırmaktadır. Bölgelere göre değişen zirai faaliyetleri olumlu ya da olumsuz etkileyen sıcaklık, yağış, rüzgâr gibi meteorolojik faktörler 5 günü kapsayacak şekilde günlük olarak yayımlanmaktadır.

Zirai Don Uyarı Sistemi: Her bitkinin don olayından gördüğü zarar, çeşidine ve gelişme durumuna bağlı olarak değişir. Zirai Don Uyarı Sistemi, tarımda büyük zararlara neden olan don olaylarının önceden belirlenmesi için yılın kritik mevsimlerinde ve özellikle dona karşı duyarlı türlerin yetiştirildiği belirli bölgeler için gerekli önlemlerin alınmasını sağlar. Programda, 5 günlük tahmin ve risk durumları tüm illerimizi ve ilçelerimizi kapsayacak şekilde bitki bazında görüntülenebilmektedir.

Zirai Don Risk Tahmin Haritaları: Zirai Don Risk Tahmin Haritaları; haftanın her günü, meteorolojik tahminlerden yararlanılarak, önümüzdeki 5 günü kapsayacak şekilde, hafif-orta kuvvette, kuvvetli-çok kuvvetli don riski olan yerler harita üzerinde farklı renklerde gösterilerek, Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM), internet sitesinde yayımlanmaktadır.

Bu tahminler sayesinde üreticiler muhtemel don olayı öncesi gerekli tedbirleri alarak zararlarını en aza indirebilmektedirler.

Zirai Meteoroloji Bülteni: Tarımsal faaliyetlerin planlanmasına rehberlik etmesi amacıyla, ihtiyaç duyulabilecek yağış, sıcaklık ve kuraklık analizleri ve kuvvetli meteorolojik olaylara ilişkin değerlendirmelerinde yer aldığı Zirai Meteoroloji Bülteni aylık olarak hazırlanarak Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) kurumsal web sayfasında kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Tarımsal Hava Tahmini İnternet Sayfası: Tarımsal faaliyetlerin planlanmasında meteorolojik şartların uygun olup olmadığının önceden bilinmesi kaynak ve işgücü kullanımına katkı sağlamak kalite ve verimliliği artırmak için Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM), internet sitesinde Tarımsal Hava Tahmini Sayfası hizmete sunulmuştur. Çiftçilerin yanı sıra araştırmacı ve akademisyenlerin de ihtiyaç duyacağı sıcaklık, nem, rüzgâr yön ve hızı, toplam yağış, aylık yağış gibi meteorolojik bilgiler bulunmaktadır. Sayfada güncel ve gerçekleşen verilere ilaveten saatlik ve 5 günlük tahminler de yer almaktadır.

Tarımsal Hava Tahmini Mobil Uygulaması: Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) internet sitesinde Tarımsal Hava Tahmini web sayfasında yer alan 27 meteorolojik bilgilere anlık olarak ulaşabilmesi amacıyla "Tarımsal Hava Tahmini Mobil Uygulaması" geliştirilmiştir. Bu uygulama ile tarımsal faaliyetleri olumsuz etkileyebilecek kuvvetli meteorolojik uyarılar çiftçilerimizin cep telefonlarına iletilmektedir.

Meteorolojik Kuraklık Analizleri: Meteoroloji Genel Müdürlüğü, meteorolojik kuraklığı Standart Yağış İndeksi (SPI), Normalin Yüzdesi İndeksi (PNI) ve Palmer Kuraklık Şiddet İndeksi (PDSI) yöntemleri ile izleyen, analizlerini yapan, sonuçlarını ilgililer ve kamuoyu ile paylaşan bir kurumdur. Türkiye genelinde yer alan 2057 adet gözlem ağından elde edilen yağış ve sıcaklık meteorolojik verileri kullanılarak aylık ölçekte kuraklık analizleri yapmakta, sonuçlarını haritalandırarak Meteoroloji Genel Müdürlüğü resmi internet sitesinde (<https://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/kuraklik-analizi.aspx>) yayımlamaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan meteorolojik kuraklık analizleri, kurum ve kuruluşların, kuraklığın olumsuz etkilerine karşı yaptıkları eylem planlamalarına ve alınacak tedbirlere altlık teşkil etmektedir.

- 2- Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM), ülkemizdeki meteorolojik gözlem ve tahminlerin yapılması; çeşitli sektörlerin ihtiyaç duyduğu meteorolojik hizmetin sunulması ve şiddetli hava olaylarının kamuoyuna duyurulmasında görevli ve yetkili kamu kurumudur.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan tahmin ve erken uyarılarla yetkililerin ve vatandaşlarımızın aldıkları önlemler sayesinde meteorolojik karakterli doğal afetlerin neden olabileceği can ve mal kayıplarının azaltılması mümkün olabilmektedir.

Hava tahminleri, meteorolojik afet planlaması ve uygulama çalışmaları, askeri ve genel milli savunma faaliyetleri, tarım, çevre, eğitim, havacılık, denizcilik, adalet, enerji planlama, seyahat ve turizm, gündelik yaşam için önemlidir. Söz konusu faaliyetlerin sürdürülebilir bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için hava tahmini önemli bileşenlerin başında gelmektedir.

Ülkemizde ise en sık görülen meteorolojik karakterli doğal afetler; dolu, sel, taşkın, don, orman yangınları, kuraklık, şiddetli yağış, kuvvetli rüzgâr ve fırtına, yıldırım, çığ ve kuvvetli ve yoğun kardır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından; kuvvetli meteorolojik olayların yol açacağı olumsuzlukların en aza indirilmesi ve ilgili ve yetkili kurumlar tarafından gerekli

önlemlerin zamanında alınabilmesi amacıyla kuvvetli meteorolojik olaylar öncesinde meteorolojik erken uyarılar hazırlanmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan hava tahmin raporları ile meteorolojik erken uyarılar;

- Basın ve Yayın Kuruluşlarına
- Yerel ve İdari Birimlere (Valilik, Kaymakamlık, Belediye Başkanlıkları, İl Özel İdarelerine)
- AFAD Birimlerine
- İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarına
- Vatandaşlara
- Mevcut İletişim Araçları
- SMS (Meteorolojik Uyarılar-İlgili Kurum Yetkilileri ile Muhtarlara)
- Telefon
- Faks
- E-posta (İlgili Kurum ve Kuruluşlar ile Yazılı ve Görsel Basın ve Yayın Organlarına)
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) Resmi İnternet Sitesi (www.mgm.gov.tr)
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) Cep Telefonu Uygulaması
- Meteorolojinin Sesi Radyosu
- Ulusal ve Yerel Televizyon ve Radyo Kuruluşlarının Yayın ve Bağlantılarına Katılım
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) Resmi Sosyal Medya Hesapları (twitter ve facebook) marifetiyle iletilmektedir.

Meteorolojik erken uyarılara renk kodlu Meteo UYARI sistemi ile Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) İnternet Sitesi ve Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) cep telefonu uygulamasından erişilebilmektedir.

MeteoUYARI:

Meteo Alarm, Avrupa Meteoroloji Servisleri Ağı (EUMETNET) faaliyetleri kapsamında geliştirilen, Avrupa ülkelerinde kuvvetli meteorolojik hadiseleri uyarı seviyelerine göre renk ve simgelerle gösteren bir sistemdir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü personeli tarafından yerli ve milli kaynaklarla geliştirilen MeteoUYARI uygulaması ile meteorolojik uyarıların vatandaşlarımız ve yetkililer tarafından daha iyi anlaşılması hedeflenmektedir.

34 Avrupa ülkesi tarafından belirlenen renkler ve sınıflandırılmalar MeteoUYARI sistemine uyarlanmıştır. Uyarı seviyeleri ve renkler, meteorolojik hadisenin şiddeti, görülme sıklığı, etki alanı ve süresi dikkate alınarak belirlenmektedir.

RENK KODU	UYARI SEVİYESİ
YEŞİL	Uyarı yapılmasını gerektiren meteorolojik hadise tahmin edilmemektedir.
SARI	Hava durumu potansiyel tehlikelidir: Tahmin edilen meteorolojik hadise olağandışı olmamakla birlikte, meteorolojik şartlardan etkilenebilecek faaliyetler konusunda dikkatli olunmalıdır.
TURUNCU	Hava durumu tehlikelidir: Tahmin edilen meteorolojik hadise sıklıkla görülmemektedir. Hasar ve kayıpların oluşması muhtemeldir. Çok tedbirli olmalı, güncel meteorolojik koşullar ve tahminler takip edilmelidir.
KIRMIZI	Hava durumu çok tehlikelidir: Son derece kuvvetli bir meteorolojik hadise tahmin edilmektedir. Büyük hasar ve kayıpların oluşması muhtemeldir. Bu hadiseler çoğu durumda geniş bir alan üzerinde hayatı tehdit eder. Güncel meteorolojik koşullar ve tahminler sıklıkla takip edilmelidir.

2022 yılı içerisinde (1 Ocak-31 Aralık); sel, su baskını ve taşkınlara yol açabilecek kuvvetli ve aşırı yağış, fırtına, kuvvetli kar, kar erimesi, çığ ve heyelan tehlikesi, kuvvetli soğuk hava dalgası, toz taşınımı ve zirai don ile ilgili 601 adet meteorolojik erken uyarı ve değerlendirme Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM) tarafından yayımlanmıştır. 2022 yılı içerisinde (1 Ocak-31 Aralık) yapılan meteorolojik değerlendirme ve uyarıların dağılımı şöyledir:

Meteorolojik Değerlendirme	20
Kuvvetli Yağış Uyarısı	314
Kuvvetli Rüzgâr ve Fırtına Uyarısı	159
Kar Yağışı Uyarısı	82
Kar Erimesi ve Çığ Tehlikesi Uyarısı	10
Kuvvetli Soğuk Hava Dalgası	1
Zirai Don Uyarısı	7
Toz Taşınımı Uyarısı	8

- 3- Meteorolojik koşullar ve parametreler orman yangınlarının oluşumu, şiddeti ve süresi üzerinde önemli bir rol oynamaktadır. Gerek insan kaynaklı gerekse nedeni doğaya bağlı olan orman yangınları ancak meteorolojik koşullar uygun olduğu zaman meydana gelebilir. Yangınla mücadele amacıyla geliştirilen model ve sistemler hassas olarak ölçülen meteorolojik verilerle işlerlik kazanmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yerli ve milli bir yazılım olan Orman Yangınları Meteorolojik Erken Uyarı Sistemi (MEUS) geliştirilmiştir. Sistemde, 3 gün için saatlik orman yangınları tehlike haritaları hazırlanmakta ve ilgili kurum olan Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü ile paylaşılmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü olarak afet risk yönetiminin öncelikli tedbirlerin başında geldiğinden hareketle, afet öncesinde olumsuz etkilerin azaltılmasına yönelik, afet sırası ve sonrasında da yapılan çalışmalara katkı sağlamaktayız. Her türlü planlama ve uygulamada meteorolojik verilerin değerlendirilmesinin yanı sıra, şiddetli meteorolojik olaylar öncesinde yapılan tahmin ve erken uyarılar, afet risklerinin azaltılmasında büyük fayda sağlamaktadır. Afet sonrasında yapılan tahminlerle de yapılan yardım ve iyileştirme faaliyetlerine destek olunmaktadır.